

راه اندازی شبکه مجازی توسعه آموزش و همکاری های بین حرفه ای

علیرضا ایرج پور*، موسی علوی

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / بهمن ۱۳۹۲؛ ۱۳(۱۱): ۹۹۹ تا ۱۰۰۰

امروزه تغییرات سریع و وسیع نیازها و انتظارات افراد و جوامع به ویژه در بعد سلامتی چالش های عیدیه ای پیش روی برنامه ریزان و سیاست گذاران قرار داده و ضرورت بازنگری در ساختارها و خدمات را مطرح نموده است. در پاسخ به این چالش ها، تغییرات وسیعی در راستای به روز نمودن علم و فن آوری به منظور پاسخ گو نمودن هر چه بیش تر خدمات در دستور کار مدیران و سیاست گذاران قرار گرفته است (۱).

بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی از جمله حوزه هایی هستند که دست خوش چالش های مرتبط با توسعه علم و فن آوری و آگاهی روزافزون جامعه شده و همواره پذیرای تغییرات ساختاری و عملکردی بوده اند؛ توجه به شیوه های نوین آموزش همانند آموزش بین حرفه ای و عزم در بهره گیری از ظرفیت های بالقوه و بالفعل حرفه ای، فرهنگی، اجتماعی و سازمانی در توسعه آن از آن جمله اند (۲ و ۳). آموزش بین حرفه ای به عنوان فرآیند یادگیری تعریف می شود که طی آن فراگیران دو یا چند حرفه علاوه بر فراگیری یک محتوای مشترک، از یکدیگر و درباره یکدیگر نیز اطلاعاتی را کسب می نمایند تا به ارتقای همکاری و کیفیت ارائه مراقبت بیانجامد (۳).

علی رغم این که بررسی تاریخی و مطالعات انجام شده، نشان دهنده وجود زمینه های مساعد و توجه به مقوله آموزش بین حرفه ای در ایران است؛ با این وجود ضرورت توسعه آن در بهداشت، درمان و آموزش علوم پزشکی مورد تأکید قرار گرفته است (۴ تا ۶). تاکنون مطالعاتی نیز در زمینه بررسی ظرفیت های توسعه آموزش بین حرفه ای و نیز آمادگی دانشجویان علوم پزشکی برای وارد شدن به عرصه های آموزش بین حرفه ای در ایران انجام شده است.

ایرج پور و همکاران مطالعه با هدف وضعیت آموزش علوم پزشکی کشور از حیث آموزش بین حرفه ای و یادگیری اشتراکی و شناسایی برخی ظرفیت های موجود و امکان توسعه آنها انجام دادند. نتایج مطالعه آنها ضمن شناسایی برخی از ظرفیت ها و چالش های موجود، وجود زمینه های مساعد و آمادگی برای توسعه برنامه های آموزش بین حرفه ای در آموزش علوم پزشکی کشور را مورد تأکید قرار داد (۶). همچنین نتایج مطالعه دیگر ایرج پور و علوی (۷) وجود آمادگی فراگیران تحصیلات تکمیلی و فراگیران سایر مقاطع تحصیلی علوم پزشکی برای یادگیری بین حرفه ای را مورد تأکید قرار داد.

استفاده از فضاهای مجازی یکی از راهبردهایی است که برنامه ریزان و سیاست گذاران در سرتاسر دنیا از طریق آن تلاش نموده اند تا ضمن ایجاد یک ارتباط منسجم بین پژوهشگران، علاقمندان و حامیان آموزش و همکاری های بین حرفه ای، در راستای توسعه این فرآیند مهم گام بردارند. از جمله مهم ترین شبکه های مجازی فعال در عرصه آموزش بین

* نویسنده مسؤول: دکتر علیرضا ایرج پور (استادیار)، مرکز تحقیقات مراقبت های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.
irajpour@nm.mui.ac.ir

دکتر موسی علوی (استادیار)، مرکز تحقیقات مراقبت های پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. (m_alavi@nm.mui.ac.ir)
تاریخ دریافت مقاله: ۹۲/۱۰/۱۵، تاریخ اصلاحیه: ۹۲/۱۰/۱۶، تاریخ پذیرش: ۹۲/۱۰/۲۰

حرفه‌ای، می‌توان CAIPE (۸) و NIPNET (۹) و EIPEN (۱۰) را نام برد.

از این‌رو با توجه به اهمیت آموزش بین حرفه‌ای در توسعه آموزش علوم پزشکی پاسخگو و ظرفیت‌هایی که در این رابطه وجود دارند، شبکه مجازی توسعه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای به آدرس اینترنتی www.ipe-c.ir راه‌اندازی شده است؛ که به عنوان یک شبکه علمی غیرانتفاعی در پی فراهم نمودن فرصت برای کلیه اساتید، دانشجویان، کارکنان نظام سلامت و همچنین بیماران و خانواده‌های دریافت‌کننده خدمات از نظام سلامت است تا از قابلیت‌های رسمی و غیررسمی در به اشتراک گذاشتن دانش و تجربیات یکدیگر به بهبود آموزش و خدمات این حوزه کمک نماید. این شبکه ضمن فراهم نمودن امکان عضویت با ساده‌ترین شیوه، امکان در اختیار قرار دادن دانش و تجربیات در این زمینه را برای علاقمندان فراهم نموده است و متقابلاً کلیه علاقمندان و به ویژه اعضا می‌توانند از فضای این شبکه برای انتشار دست‌آوردهای ارزشمند خود استفاده نمایند. این شبکه از بخش‌های متعددی از جمله مبانی نظری، آموزش بین حرفه‌ای (ابداعات داخلی و خارجی)، همکاری‌های بین حرفه‌ای (ابداعات داخلی و خارجی)، اخبار شبکه مجازی، کتابخانه مجازی و تالارهای گفتگو (برای طرح سوالات و نظرات) تشکیل شده است که ضمن فراهم نمودن اطلاعات مفید در مورد شبکه و تسهیل استفاده کاربران محترم، مهم‌ترین مستندات و شواهد موجود در حوزه آموزش و همکاری‌های بین حرفه‌ای در خدمات سلامتی در سرتاسر دنیا را معرفی نموده و امکان دسترسی به برخی از آنها را نیز برای خوانندگان گرامی فراهم نموده است. این شبکه می‌تواند مورد استفاده دانشجویان کلیه رشته‌های علوم پزشکی و نیز کارکنان حرفه‌ای نظام سلامت قرار گیرد. مدیریت سایت تلاش نموده است تا بر پایه رسالت شبکه، از طریق این نامه علمی، ضمن معرفی شبکه، علاقمندان را به عضویت، استفاده و نیز به اشتراک گذاشتن دانش، تجارب، اطلاعات و نظرات ارزشمند خود دعوت نماید.

منابع

1. Morison S, Boohan M, Jenkins J, Moutray M. Facilitating undergraduate interprofessional learning in healthcare: comparing classroom and clinical learning for nursing and medical students. *Learning in Health and Social Care*. 2003; 2(2): 92-104.
2. Kern DE, Thomas PA, Hughes MT. Curriculum Development for Medical Education: A Six-Step Approach. 2nd ed. Maryland: The Johns Hopkins University Press; 2009
3. Barr H, Freeth D, Hammick M, Koppel I, Reeves S. the evidence base and recommendations for interprofessional education in health and social care. *J Interprof Care*. 2006 ; 20(1): 75-8.
4. Irajpour AR. [Inter-Professional Education: A Reflection on Education of Health Disciplines]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2011; 10 (4) :452-463.[persian]
5. Irajpour AR, Alavi M. [developing an interprofessional curriculum for palliative care of patients with cancer]. *International multidisciplinary cancer congress*; 2012 Sep 4-6; Mashhad, Iran. [persian]
6. Irajpour AR, Barr H, Abedi H, Salehi S, Changiz T. Shared learning in Medical Science Education in the Islamic Republic of Iran: An investigation. *J Interprof Care*. 2010; 24(4): 139-149.
7. Irajpour AR, Alavi M. [Readiness of postgraduate students of Isfahan University of Medical Sciences for inter professional learning]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2012; 11(9): 1050-1056.[persian]
8. CAIPE, Centre For The Advancement Of Interprofessional Education, . [citd 2014 Jun 9]. available from:: <http://caipe.org.uk/>
9. NIPNET, Nordic Interprofessional Network. [citd 2014 Jun 9]. available from:: <http://nipnet.org/>
10. EIPEN, European Interprofessional Practice and Education Network. [citd 2014 Jun 9]. available from: <http://eipen.eu/>